1856. N°. 100.

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

WOENSDAG 20 AUGUSTUS.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke Nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 19 Augustus.

Bij gunstig weder zal het Muziekcorps der Schutterij op Donderdag 21 dezer, des avonds ten half 7 ure, voor de laatste maal op het Plantsoen de navolgende stukken uitvoeren. N°. 1. Marche Charles VI; 2. Ouverture Pré aux Clercs; 3. La Tulipe d'Orange, (Polka Mazurka); 4. Polonaise; 5. Grande Valse, en 6. Finale.

— Bij de alhier plaats gehad hebbende aanbesteding van de levering der steenkolen, voor de stoomgemalen te Sparendam en Halfweg, is die aangenomen door de Heeren A. Fodor en Zoon, te Amsterdam, de grove Engelsche kolen voor Sparendam tegen *f* 89.45 en voor Halfweg tegen *f* 90.12 per 100 mud, en door den Heer W. Hoven, te 's Gravenhage, de Mariemontsche kolen, voor beide inrigtingen, tegen *f* 91.98 per 100 mud.

— Zaturdag ll. heeft te Amsterdam de jaarlijksche wedstrijd van de Koninklijke Nederl. Zeil- en Roeivereeniging plaats gehad, die door de tegenwoordigheid van Z. K. H. Prins Hendrik werd opgeluisterd en tot aller voldoening is afgeloopen.

— Gedurende de maand September zullen er in de vlakte van Waalsdorp, op een uur afstands van 's Gravenhage, groote militaire manoeuvres plaats grijpen. Daartoe zullen er bij de troepen die te 's Hage, Delft en Leiden in bezetting liggen twee ligtingen miliciens onder de wapenen komen. De manoeuvres zullen worden gecommandeerd door den Generaal Duycker, Commandant der reserve-brigade en, onder hem als Brigade-Commandanten, door de Kolonels Scheltus en Wilbrenninck. De hiertoe aangewezene troepen zijn de 3 batt. grenadiers en jagers, het 4de reg. dragonders en de 1ste batterij rijdende artillerie van 's Hage, het 4de batt. jagers dat alhier onder bevel van den Majoor de Bock garnizoen houdt, en het 2de batt. van het 6de reg. infanterie, hetwelk onder bevel van den Majoor Beekman te Delft in bezetting ligt.

— De Kerkeraad der Herv. gemeente te Buiksloot werd dezer dagen aangenaam verrast door het berigt dat twee echtelieden, leden der gemeente, voor hunne rekening een orgel in de kerk aldaar zullen plaatsen.

— Het onweder en de hevige wind, op den avond van Maandag den 11^{den} dezer, heeft bijzonder de stad Culemborg getroffen. Van daar wordt gemeld, dat enkele huizen in een gestort liggen, en alle andere zwaar zijn beschadigd; de zwaarste steenen van het stadhuis en de kerk zijn tegen de verafgelegen huizen geslingerd geworden; de twee korenmolens hebben beide de roeden verloren, en van een is de kap weggerukt; het weeshuis is genoegzaam in puinhoop verkeerd; de zwaarste boomen liggen ontworteld of midden door gebroken, en de schoonste boomgaarden, zijn geheel verwoest.

Uit Smilde (Drenthe) wordt nog gemeld, dat tijdens het onweer eenige personen op een bank bij elkander gingen zitten. Een hunner, zekere Kuik, werd door den bliksem getroffen en bleef op de plaats dood, terwijl die slag een arbeider uit Assen, die naast hem zat, vrij erg trof.

— Te Leeuwarden is dezer dagen de algemeene vergadering gehouden van het Nederl. Onderwijzers-genootschap, onder voorzitterschap van den Hoogleeraar Hofstede de Groot. In het volgende jaar zal de bijeenkomst te Dordrecht plaats hebben.

— Uit Meppel wordt gemeld, dat de vrees voor het ongenoegzaam droog worden der nieuwe turf thans gelukkig is geweken; het zeer warme weder van den laatsten tijd heeft daarin op verrassende wijze eene verandering gebragt; in de uitgestrekte veenkolonie Hoogeveen, alwaar de turf uit den aard der gesteldheid van 't veen, ook eerder droog wordt dan op sommige andere plaatsen, zijn reeds onderscheidene vaartuigen met nieuwe turf naar Holland afgescheept; ook in de zeer uitgebreide turfvelden van de Smilde is men reeds met het afvoeren van nieuwen turf aangevangen; de turf is aldaar zeer zwaar en goed van qualiteit.

— Ofschoon reeds van Winterswijk werd gemeld, dat eene kleine laag steenkolen bij de ondernomen boring was gevonden, zoo verneemt men thans dat tot heden de door ieder gewenschte uitkomst nog niet is verkregen; dat wel op 4 Aug. ll. de opzigter meende het gewenschte gevolg bereikt te hebben, doch dat zoowel de ondernemers als de Burgemeester der gemeente, zonder bedenking hebben verklaard dat noch het gevondene noch de stof, voor kool of steenkolen kan gehouden worden.

— De *Utr. Cour.* van Zaturdag ll. bevat den navolgenden brief, aan de Redactie door een geneeskundige ingezonden:

Zoude toch nooit, in weerwil der toenemende beschaving, het bijgeloof minder worden, is de vraag die wij zoo dikwijls doen, wanneer wij er dagelijks de domste voorbeelden van bij het mindere volk zien. Doch met meer nadruk herhalen wij die vraag, wanneer wij elken dag de Couranten zien, opgevuld met historien van de wondervolste genezingen door Holleway-pillen, Revalenta Arabica, radicale middelen tegen breuken en honderd andere zoogenaamde geneesmiddelen-historie's, die door het meer beschaafde publiek gelezen en in meer of mindere mate geloofd worden! En moeten wij geneeskundigen ons niet schamen, wanneer wij iemand, een man van gevorderden leeftijd, geneeskundige, zien toegeven aan een bespottelijk bijgeloof, dat helaas! in meer beschaafde kringen, maar gelukkig dan toch grootendeels onder oude vrouwen, meer in zwang is dan men zou denken. We verblijden ons evenwel, dat een dergelijk feit onder de uitzonderingen behoort! Wij verzoeken U dan ook het feit als een merkwaardig staaltje van het grofste bijgeloof in het jaar 1856, bij een geneeskundige, uit de *Geneesk. Cour.* van 9 Aug. wel te willen overnemen.

»Bij gelegenheid van het op den 17^{den} Julij 1856 door eene zekere afdeeling der maatschappij ter bevordering der geneeskunde, te B. gehouden diner, had het volgende hoogst zonderlinge voorval plaats. Naauwelijks hadden de leden, ten getale van *twaalf* opgekomen, plaats genomen, toen de Heer R., zich als *dertiende* persoon aan de tafel wilde aansluiten. Hij is iemand die sints verscheidene jaren op eene allezins onberispelijke wijze op het dorp L. de genees- heel- en verloskundige practijk uitoefent, en steeds in eene goede verstandhouding is met zijne naburige collega's. De reden waarom zijn komst eenig oponthoud veroorzaakte was, dat de Heer F. uit W., toen de Heer R. wilde plaats nemen, eensklaps opstond en verklaarde niet verder deel aan het feestmaal te willen nemen, zoo de vergadering niet instemde met zijn voorstel, om de vrouw des kasteleins (de eenige beschikbare persoon op dit oogenblik) voor zijne rekening, als *veertiende* persoon in hun midden te doen aanzitten, daar hij zijn leven niet in de waagschaal wilde stellen, *door met* dertien *personen aan ééne tafel te zitten!* Op grond van *drie* waarnemingen was hij van de treurige gevolgen hiervan ten volste overtuigd. Op zulk een voorstel, dat natuurlijk en te regt tot vele spotternijen en gelach aanleiding gaf, had niemand gerekend. Dat er, helaas! soms nog enkele onkundige, weinig verlichte menschen gevonden worden, zoo bekrompen van geest, dat zij aan dit dwaze bijgeloof nog eenige waarde hechten, is bekend en nog eenigzins verklaarbaar, maar dat in den tegenwoordigen tijd een geneesheer (die nog wel gedurende eene reeks van jaren in den militairen stand, naar ik vermeen zelfs eenen superieuren rang bekleedde) aan zulk een bijgeloof kan hechten niet alleen, maar zelfs niet aarzelt in eenen geneeskundigen kring een dergelijk voorstel te doen, dit is iets, moeijelijk bij zijn regten naam te noemen. Dat dit voorstel, met een medelijdenden lach aangehoord, niet doorging, behoeft geene nadere vermelding, daar de Heer F. geene voldoende pathologische gronden voor deze vreemdsoortige, door hem waargenomene causa praedisponens mortis kon aanvoeren, en ook *geen* der overige leden tot nog toe zich op eene dergelijke treurige observatie kon beroemen. De Heer F. derhalve, zijn leven ongaarne op zulk eene wijze bedreigd willende zien, verliet hierop onmiddellijk de vergadering, ten einde in een veiliger oord zijn middagmaal te gaan gebruiken.

's GRAVENHAGE, 19 Augustus.

Bij Kon. besluit is benoemd tot tijdelijk beambte bij 's Rijks Archief de Heer Mr. P. A. S. van Limburg Brouwer, te Amsterdam.

Ook is benoemd tot Inspecteur-Generaal over het loodswezen, de betonning, bebakening en verlichting, de Schout-bij-Nacht J. F. A. Coertzen, tot hiertoe den titel voerende van Hoofdinspecteur over gemelde diensten.

— Door Z. M. zijn 20 Adelborsten van de Kon. Academie voor de zee- en landmagt, benoemd tot Adelborsten van de 1ste kl. bij de Nederl. zeemagt.

— Aan den met verlof uit Nederl.-Indië teruggekeerden Kapitein der infanterie F. C. S. van de Kasteele is op verzoek eervol ontslag verleend, onder toekenning van pensioen en den titulairen rang van Majoor.

— Aan den Heer Mr. H. W. de Quartel is een eervol ontslag verleend uit de betrekkingen van Procureur des Konings en lid van den Kolonialen Raad op het eiland Curaçao; en in zijne plaats benoemd de Heer Mr. A. M. de Rouville, Burgemeester der gemeente Brielle, met bepaling dat hij wordt aangewezen als oudste lid van den Kolonialen Raad aldaar.

— Z. D. H. de Hertog Eduard van Saxen-Weimar-Eisenach is uit de residentie naar Londen vertrokken.

— Naar men verneemt hebben de Heeren J. B. Maxwils alhier, Schretlen en C°. te Leyden en Schanze, laatstelijk Ingenieur van den Rijn-spoorweg, aan het Hooger Bestuur vergunning aangevraagd tot den aanleg van een spoorweg van Gouda op Scheveningen in regte lijn.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

BELGIE.

BRUSSEL, 18 Augustus.

De Koninklijke familie is naar Antwerpen vertrokken, tot bijwoning der feesten, en is aldaar met buitengewone geestdrift ontvangen. Op de Meirplaats is bij die gelegenheid een plegtig Te Deum gezongen.

— De Luit.-Generaal de Mercx is alhier overleden. Hij was zijne loopbaan in Oostenrijksche dienst begonnen. In 1814 tot het Nederl. leger overgegaan, voerde hij bij Waterloo als Majoor het 2de reg. kurassiers aan, en bleef als Colonel aan het hoofd van genoemd regement tot in 1830, wanneer hij met den rang van Generaal-Majoor in Belgische dienst trad.

— De onweders, die in de vorige week hebben gewoed, hebben allerwege groote verwoestingen aangerigt, vooral in de omstreken van Doornik, Oudenaerde en Compiège. Te Tronchiennes is eene vrouw door den bliksem gedood. Vele vogels en zelfs hazen heeft men stervende in het veld gevonden. Boomen zijn uitgerukt, afgeknot en omgewaaid, daken afgerukt en huizen verbrijzeld. Haver, tabak en peulvruchten hebben veel door den hagel geleden. Op verschillende plaatsen is brand ontstaan, enz. Ook te Namen is het weder verschrikkelijk geweest.

Gisteren namiddag is er ook alhier een vreeselijk onweder uitgebroken met hevige stortregens, dat eenige uren geduurd heeft, zoodat in de beneden-stad en lagere omstreken door het afstroomend water groote schade is te weeg gebragt, onder anderen in de bierkelders.

— Op den spoorweg van Antwerpen naar Gend, is op de hoogte van Beveren, een vreeselijk ongeluk gebeurd, waaromtrent de juiste bijzonderheden nog ontbreken. Waarschijnlijk heeft een rund op de sporen geloopen, waardoor de trein die van twee locomotieven (een voor en een achter) voorzien was, hevig stootte, en de achter-locomotief op de wagens van den trein werd gedreven. Eene schrikkelijke verwoesting moet hierdoor zijn aangerigt, en de machinerie die, daar de machinist er was afgeworpen, aan zich zelven was overgelaten, is vaneen gesprongen.

— In de fabriek van Couillet bij Charleroi, is verleden week een reusachtige cylinder gegoten voor een stoommachine, ter uitpomping van water uit de kolenmijnen van Agrape en Grisoeul. Deze cylinder weegt 35,000 Ned. ℔ en heeft een middellijn van 3 el en 3 palmen. Er is geen vlekje aan, dat zeldzaam is voor zulk een in eens gegoten stuk. De cylinder wordt vervoerd op een daartoe vervaardigde wagen die 10,000 Ned. ℔ weegt, en door 40 paarden wordt getrokken, met een wagen er achter met paardenvoer en het noodige gereedschap tot herstel als er iets brak. De afstand is ongeveer 10 uren gaans voor den gewonen weg; maar door de omwegen die men nemen moet, wordt die verdubbeld. Binnen weinige dagen zal een tweede cylinder, die 40,000 Ned. ℔ weegt, op dezelfde wijze van daar worden vervoerd.

ANTWERPEN, 18 Augustus.

Vrijdag ll. is alhier het vijfde Nederlandsche Taal- en Letterkundig Congres geopend. De leden, op het stadhuis bijeengekomen, werden aldaar door den Burgemeester hartelijk verwelkomd, welke toespraak door de Heeren Mr. J. van Lennep en Prudens van Duyse werd beantwoord. Daarna begaven de leden zich naar de schouwburgzaal, die voor hunne werkzaamheden was ingerigt.

De Heer Mertens, Voorzitter van de regelings-commissie stelde alstoen voor drie Voorzitters te benoemen, en wel tot 1sten den Heer H. Conscience, tot 2den den Heer Mr. J. van Lennep, en tot 3den den Heer Dr. A. de Jager, welk voorstel bij acclamatie werd aangenomen. Uithoofde er geene snelschrijvers aanwezig waren, stelde hij voor vier Secretarissen te benoemen, en wel de HH. Prof. Jonckbloet, Dr. A. de Jager, M. van der Voort en J. van Beers. Ook dit voorstel werdt bij acclamatie aangenomen en al de benoemden, uitgenomen de Heer Conscience, namen de hun opgedragen betrekking aan, welke laatste door den Heer Dr. Matthijsen werd vervangen.

De Heer Nolet gaf vervolgens berigt van een drietal stukken bij hem ingekomen, als van den Heer Mr. H. J. Koenen een brief met een prachtig gebonden werk (*Graff, Alt. Hochd. Sprach-Schatz* in 9 deelen) hem voor het congres toegezonden door den Koning van Pruissen; een eigenhandigen Franschen brief van denzelfden, ten geleide van een prachtig ingebonden exemplaar van *Heliand, oder das Lied vom Leben Jesu, von Dr. Köne*, alsmede van den Koning der Belgen, een rijk gebonden exempl. van van Heelu, »*de slag van Woeringen*," uitgegeven door de Staatscommissie.

Op voorstel van den Heer Nolet heeft de vergadering besloten, aan den Koning, wegens laatstgenoemd geschenk, bij zijne komst te Antwerpen, door eene Commissie, dank te betuigen.

Na eene kleine verschikking in de orde der voordragten, hebben die volgender wijze plaats gehad.

M. van der Voort (Brussel), over het congres, het doel en de middelen.

J. van Rijswijck (Antwerpen), heeft de handhaving der Nederduitsche taal- en letterkunde al of niet een staatkundig belang in de Nederlanden?

F. A. Boone (Gent), over de noodzakelijkheid van eene volkstelling en grensbepaling des Nederlandschen stams in Europa, en van eenige opgaven omtrent den toestand der Nederlandsch sprekenden in andere werelddeelen.

Dr. A. de Jager (Rotterdam), over het steeds blijvende belang van de beoefening der middel-Nederlandsche geschriften voor eene grondige beoefening onzer moedertaal.

Prudens van Duyse (Gent), voordragt van: Bisschop Nikolaas Nieuwland, 1568. — Ballade.

Prof. J. David (Leuven), iets over de beschaafde uitspraak.

Prof. J. F. J. Heremans (Gent), Hollandsch en Vlaamsch.

Emm. Rosseels (Antwerpen), over eenige Vlaamsche belangen, en

J. H. Dautzenberg (Brussel), tegenstrijdige rigting der Hoog- en Nederduitsche spraakleeraars.

Velen dier sprekers werden buitengemeen toegejuichd.

Zaturdag morgen heeft eene tweede bijeenkomst plaats gehad, waarin de Heer E. van Driessche, uit Brussel, over het tooneel sprak, en daarvan het hooge belang toonde voor al de Nederlandsch sprekende gewesten, niet alleen voor de taal, maar ook voor de zedelijkheid. Daarna vroeg de Heer Mr. J. van Lennep het woord, en betuigde, dat het met ons tooneel even erbarmelijk, ja misschien nog erger was gesteld, dat men er woorden op onhollandsche wijze hoorde uitspreken, en dat de Fransche en andere uitheemsche producten voor een paar gulden met spoed vertaald werden, door personen, die de talen, waaruit en waarin vertaald werd, even weinig verstonden. De Heer Prudens van Duyse deelt mede, dat te dien aanzien te Gent een stap ten goede was gedaan, door het vormen van een conservatoire, waar het zingen en reciteren in het Vlaamsch werd onderwezen. De Heer M. van der Bouck stelde voor eene commissie te benoemen, ten einde de verbetering van ons tooneel te bevorderen.

De Voorzitter stelt voor, dat het bureau eene algemeene commissie zal benoemen, aan welke de behandeling van al de gedane en nog te doene voorstellen zal worden opgedragen. Dit voorstel wordt aangenomen onder de voorgestelde en ondersteunde wijziging, dat die algemeene commissie, voor elk afzonderlijk voorstel, eene afgescheidene subcommissie zal benoemen.

De Voorzitter geeft nu het woord aan den Hoogleeraar de Vries, tot het voordragen van zijn verslag over het woordenboek. Daaruit blijkt, dat de zaak een' belangrijken stap voorwaarts heeft gedaan, dat de redactie veel medewerking had gehad van de Heeren C. Dee, N. A. Franchimont en J. van Dijk te Leyden, en dat zij van beide Regeringen weder eene toelage heeft verkregen. Wat de redactie betreft, was er reeds het een en ander gedaan; niet alleen de geheele inhoud van Weiland was reeds voor het woordenboek bearbeid, maar met de meeste der bestaande woordenboeken was dit evenzeer het geval, zoodat nog voor geen woordenboek zoo vele werken zijn bearbeid, om den woordenschat op te zamelen, en met overleg te gebruiken. Een aantal uittreksels uit dichters en prozaschrijvers waren evenzeer bearbeid, in den vorm voor het geheel aangenomen. Zij mogt ook het berigt erlangen, dat er eene uitgebreide verzameling bestaat van taalkundige uittreksels, vooral van schrijvers der 17de eeuw, behalve een paar doorschoten exemplaren van Kiliaan, met verstrooide aanteekeningen beschreven, bevat zij eene aanzienlijke hoeveelheid losse bladen, in 24 banden, in vorm en grootte juist overeenkomende met die, welke de commissie had aangenomen en bevattende een' grooten voorraad van aanhalingen uit onderscheidene dichters der 16de en 17de eeuwen, vooral uit Vondel. Uit dat verslag bleek, dat de verzameling van bouwstoffen voor het woordenboek door medewerking van velen, meer en meer zijne voltooijing naderde en aan den toestand begon te grenzen, waarin met de eigenlijke bewerking kon worden begonnen. Aan het slot werd Dr. de Vries met daverende toejuichingen en gelukwenschenden handdruk van velen begroet. De Voorzitter stelde daarop eene rustpoos in.

Bij het hervatten der werkzaamheden doet de Heer Ghert van Wijkop een voorstel tot benoeming eener commissie van 6 leden, 3 in elk der beide Koningrijken, welke in het aanstaande Congres, verslag harer werkzaamheden zal inleveren en al zulke maatregelen zal voorstellen, als tot het bereiken van het gemeenschappelijk doel — de eenheid — nuttig en voordeelig zullen kunnen zijn.

De Heer J. S. van Dousselaere, sprak over den Vlaamschen boekhandel; verdedigde den nadruk van Hollandsche werken, niet bestemd om in Nederland te worden ingesmokkeld. De Heer van Bockel vondt het eigendomsregt heilig; de Heer van Beers keurde af, dat de goede verhandeling van den Heer van Dousselaere begint met eene verdediging van den nadruk; het is een vergrijp aan eens anders eigendom. Het voorstel is verzonden aan eene door het bureau te benoemen algemeene commissie, die voor de verschillende aangenomen voorstellen afzonderlijke sub-commissien zou benoemen.

Door den Heer van der Voort werd namens het bureau, voorgesteld, de plaats voor het volgende Congres te bepalen, en daartoe aangewezen de stad 's Gravenhage.

Door den Voorzitter werd alsnu voorgesteld de aftredende leden der vaste commissie, de Heeren Hora Siccama en van Hees, voor Noord-, en Prof. David en Nolet voor Zuid-Nederland, te doen vervangen door de Heeren Gevers Deynoot en S. J. van den Bergh, te 's Gravenhage, Prudens van Duyse, te Gent, en van Beers, te Lier, hetgeen aangenomen werd.

De zitting is ten laatste op een vergevorderd uur gesloten, waarna de leden zich aan eenen maaltijd vereenigden. Op dit feestmaal, werd de eerste toast ingesteld aan den Koning der Belgen door den Heer Mr. J. van Lennep, als tweeden Voorzitter en daartoe als Nederlander gekozen. De eerste Voorzitter, Dr. Matthijsens, stelde daarop een feestdronk in op den Koning der Nederlanden. Onder de vele feestdronken die toen volgden, onderscheidden zich bijzonder die van den Heer van Rijswijck op de volksontwikkeling, en van Prof. de Vries op den bloei der gemeenschappelijke Duitsche taal in alle hare vertakkingen.

ENGELAND.

LONDEN, 17 Augustus.

De Koningin is genoodzaakt geweest haar verblijf te Plymouth te verlengen, daar zij ten gevolge van het hevig slingeren van het stoomjagt, zeeziek was geworden. H. M. is gisteren op Osborne teruggekeerd.

— De nalatenschap van den voornamen bankier S. Gurney, onlangs in Lombardstreet alhier overleden, is op ongeveer 800,000 ₤ gewaardeerd, een aantal landeigendommen daaronder niet begrepen.

— Het wetenschappelijk genootschap van Cheltenham heeft besloten bij de Regering aan te dringen, om nogmaals eene expeditie ter opsporing van Sir Franklin en zijne togtgenooten uit te zenden.

— In eene kolenmijn van Glamorganshire zijn, ten gevolge van ontploffing, van 130 arbeiders 114 omgekomen. Dit ongeluk schijnt veroorzaakt te zijn door de onachtzaamheid van de mijnwerkers zelven, die de teekenen van gevaar verwaarloosden en geene veiligheidslamp bezigden.

— Volgens de *Morn. Advert.* is het geschil met de Vereenigde Staten zoo goed als beslecht. De stukken dienaangaande wachten nog slechts op de ratificatien.

— De stoomboot *Persia* heeft de reis van New-York naar Londen in 9 dagen afgelegd.

FRANKRIJK.

PARIJS, 17 Augustus.

Op bevel des Keizers zullen van de gelden, toegestaan tot de ten uitvoerlegging van den uitersten wil van Napoleon I, 50,000 fr. uitgekeerd worden aan de 26 departementen door den erflater aangewezen. Een gedeelte der gelden voor de militairen bestemd, is reeds verdeeld. De Kanselarij van het Legioen van Eer is belast nog 5,000 fr. aan de behoeftigsten onder hen uit te deelen.

— De benoeming van den Heer Rouland tot Minister van Onderwijs en Eeredienst, wordt toegeschreven aan het verlangen des Keizers om de aanmatigende eischen van de ultramontaansche partij in de zaak van het onderwijs, krachtig tegen te gaan. De Heer Rouland staat bekend wegens de vastheid zijner gevoelens op godsdienstig gebied.

— Aan de Keizerin is door de kweekelingen van het opvoedingsgestìcht te St. Denis een door die leerlingen geborduurd wiegkleed aangeboden. De Keizerin heeft beloofd aan het gesticht de beeltenis van haren gemaal te schenken.

— De Napoleonsdag is gevierd geworden door een plegtig *Te Deum*, na afloop waarvan er eene receptie op St. Cloud plaats had. De opstijging van de monster-ballon heeft geen plaats gehad, wegens het scheuren van de taf, waardoor tot tweemalen de gas ontsnapte. Het vuurwerk was niet te zien van wege de rook, en de verlichting was verre van algemeen te zijn.

— Door de in vereenigde zitting vergaderde 5 academiën van het instituut is de door den Keizer uitgeloofde driejaarlijksche prijs van 30,000 fr., voor het werk of de ontdekking het meest geschikt om Frankrijk tot eer te verstrekken, toegekend aan den Heer Fizeau, voor zijne ontdekkingen over de snelheid van het licht.

— De Graaf de Morny is te Petersburg met geestdrift ontvangen; nog nooit is een Vertegenwoordiger eener buitenlandsche Mogendheid met zoo veel onderscheiding en voorkomendheid bejegend; hij is de held van den dag, zoowel bij de bevolking als bij het Hof, en al de andere Gezanten worden door hem in de schaduw gesteld.

— Te Montmartre heeft eergisteren avond een vreeselijk ongeluk plaats gehad. Bezig zijnde een vat alcohol op de straat te verwerken, kwam een knaap die daarbij behulpzaam was, te digt met eene brandende kaars bij het vat, waarop de alcohol vlam vatte, het vat uiteen sprong en de brandende massa zich over de straat verspreidde, waardoor eene vrouw en verscheiden kinderen deerlijk gebrand werden; de beide mannen, die met het vat werkzaam waren, werden een eind weg geslingerd. Vijf personen zijn aan de bekomen wonden overleden.

— Een rijke kolonist in Algiers, de Heer Maladois, heeft een' Chinees uit Ning-Po ontboden, om te onderzoeken, of de bodem van Algiers voor den theebouw geschikt is. Als zijne uitspraak gunstig is, dan is de Heer Maladois voornemens, 200 Indianen en 800 Chinezen te laten komen, om die op zijne landerijen te bezigen. De Regering heeft voor deze lieden vrijen overtogt toegestaan.

SPANJE.

MADRID, 14 Augustus.

De Regering heeft eene aanschrijving aan de provinciale overheden gedaan, waarin zij worden aangemaand tot waakzaamheid tegen brandstichtingen en in het algemeen tegen de moedwillige vernieling van eigendommen, zoo als laatstelijk in Castilie voorgekomen zijn. De Regering beschouwt die misdaden als gevolgen van dwaalbegrippen, onder de bevolking verspreid omtrent de overheden en de gegoede standen, en verlangt dat ze niet alleen gestraft, maar ook door het weren van zulke begrippen voorgekomen worden.

— In weerwil van de maatregelen en de opofferingen van de Regering blijft de prijs van brood, vleesch en verdere levensbehoeften steeds rijzende. De Regering peinst op nieuwe middelen om hierin te gemoet te komen.

— Volgens berigt uit Lissabon, is de Cholera in Portugal aan het afnemen. Naar het eiland Madera, waar deze plaag, blijkens vroegere berigten, hevig woedde, is van regeringswege eene groote hoeveelheid genees- en levensmiddelen gezonden, benevens verscheidene geneesheeren en apothecars.

— Onder voorwendsel van de duurte der levensmiddelen hebben er te Lissabon ongeregeldheden plaats gehad, die echter door de burgerwacht zijn bedwongen.

ITALIE.

De Gezant die ter vertegenwoordiging van den Paus bij het krooningsfeest te Moskou zal optreden, is belast aan den Keizer een kunstwerk van den beeldhouwer di Fabri, den dood van Milo van Crotone voorstellende, aan te bieden. Dit meesterstuk, den athleet voorstellende op het oogenblik dat hij door den leeuw verscheurd wordt, is 28 ellen groot. Hieruit kan men opmaken dat de geschillen met de Russische Regering spoedig uit den weg zullen geruimd zijn.

— Te Napels is een geschrift, *La Diplomacia e la questione Italiana*, verschenen, om de Regering tegen de aantijgingen van het buitenland te verdedigen. De schrijver tracht te bewijzen dat de verbolgenheid der Regeringen tegen den Koning van Sicilie, een gevolg is van zijne verdediging der Italiaansche onafhankelijkheid tegen Engelands aanrandingen. Gedurende 25 jaren heeft die Vorst tegen iedereen, tegen de revolutionnairen, tegen de liberalen, tegen de maatschappij der zwavelmijnen en tegen de cholera, tegen Mazzini en tegen Garribaldi gestreden. Om in Italie een leger te vinden als het Napolitaansche, zou men tot den tijd der Romeinsche legioenen moeten opklimmen; de Napolitaansche vloot is de beste van de vloten die in de Middellandsche en in de Adriatische zee ankeren; de financiën der Beide Siciliën vinden geen weerga in Europa; de Staatsmannen van dat land wijken niet voor de bekwaamsten ter wereld. Napels heeft in 1848 Italie gered; het heeft den Franschen Romes poorten geopend en redde daardoor Europa. Met zulke drogredenen hoopt de Napelsche Regering de tegen haar gerigte beweging te stuiten.

— Te Genua is eene afdeeling van het Engelsch-Italiaansche legioen van Malta aangebragt en aldaar uit de dienst ontslagen. Die manschappen zijn meestal lieden van verdachte beginselen, en worden geacht van Mazzinistische denkbeelden doordrongen te zijn. De Sardinische Regering, het verwijt willende ontgaan, als of zij eene wijkplaats aan oproermakers verleende, wilde aanvankelijk alleen die manschappen weder in het land laten komen, welke tot zijne onderdanen behooren; doch daar de overige elders meestal geweerd worden, heeft zij dit besluit gewijzigd en bepaald dat ook anderen in Piemont zullen worden toegelaten, mits zij kunnen bewijzen dat zij daar te lande vroeger verblijf gehouden hebben, en er niet enkel gekomen waren met het doel om in het legioen dienst te nemen.

PRUISSEN.

BERLIJN, 17 Augustus.

Eergisteren heeft de Generaal von Wrangel zijnen 60-jarigen dienstijd herdacht. Bij deze gelegenheid heeft de Koning den grijzen krijgsman tot Generaal-Veld-Maarschalk benoemd.

— Prins Adalbert van Pruissen is dezer dagen op de Moorsche kust in groot gevaar geweest. Berigten uit Londen deelen daaromtrent het volgende mede: Het Pruissische fregat *Danzig*, de vlag voerende van Prins Adalbert, den groot-Admiraal van Pruissen, heeft eene bloedige ontmoeting met de zeeroovers van de Riff-kust gehad. De Prins, de plaats wenschende te zien, alwaar eenige jaren geleden een Pruissisch schip geplunderd was, beproefde in eene van de booten te landen, maar bij het strand komende werd hij door geweerschoten belet te naderen. Hij keerde naar het fregat terug, bemande en wapende de booten, landde en greep de roovers op eenen heuvel onverschrokken aan; maar hij werd door hen omsingeld, en genoodzaakt om met de booten onder het geschut van het fregat te wijken. De Prins kreeg een geweerkogel in de dij; zijn Adjudant werd doodelijk gewond, en stierf spoedig nadat hij weder aan boord van het fregat gebragt was; van de bemanning werden 7 man gedood en 18 gewond, behalve 3 welke men op het slagveld heeft moeten achterlaten. De andere gesneuvelden zijn te Gibraltar met militaire eerebewijzen begraven, en de gewonden aldaar in het hospitaal gebragt. De wonde van den Prins stond goed. Een stoomschip van de Britsche marine is van Gibraltar afgezonden om berigt van het gebeurde over te brengen.

— Het Pruissische Rijn-corps zal dezer dagen groote manoeuvres ten uitvoer brengen. Van 18—20 dezer zal de genie in vereeniging met de pontonniers een brug werpen over den Rijn, daar waar die stroom het breedst is. Tegen het laatst der maand zullen de vereenigde troepen een spiegelgevecht houden, waarbij men de voornaamste gebeurtenissen van het beleg van Sebastopol zal nabootsen. Men verwacht eenige Fransche Officieren om die oefeningen bij te wonen. Het geheel zal eene uitgave van ƒ 150,000 vorderen.

— Te Anholt heeft in den avond van den 11den, gelijk op meer andere plaatsen, een hevig onweer, vergezeld van storm, gewoed. In de nabijheid van die plaats werd juist op dien avond het jaarlijksche schuttersfeest gevierd. Van de tent waarin het bal plaats had, werd het geheele dak weggenomen en de ramen verbrijzeld. De menigte aldaar bijeenverzameld, verkeerde eenigen tijd in eenen angstvollen toestand, zoo wegens den plasregen, als wegens het bliksemlicht, dat niet ophield de tent te verlichten. Na het ophouden van het onweder is echter het bal voortgezet, dat tot in den morgenstond heeft geduurd.

— Te Pilnitz heeft de verloving plaats gehad van den Erfgroothertog van Toscane, met Prinses Anna, vierde dochter van den Koning van Saksen.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 16 Augustus.

De Keizer en de Keizerin zijn voornemens zich in September naar Karinthie te begeven.

— Het oproepen van de met verlof afwezige manschappen van het leger, hetwelk dezer dagen zooveel opzien baarde, heeft, naar men zegt, slechts ten doel om het Italiaansche leger op den voet van oorlog te brengen.

— Men klaagt hier steeds over de warme weersgesteldheid. Maandag avond woedde hier een hevig onweder, dat een der vreeselijkste was welke men zich herinnert. Vier malen sloeg de bliksem in en veroorzaakte meer of min schade.

— In ons rijk werden in 1841 ongeveer 28 mill. sigaren verbruikt; in 1854 was dit reeds tot 800 mill. gerezen en thans schat men het verbruik op 1000 mill.

— Voor den bouw van een uitgestrekt krankzinnigen-gesticht te Frankfort is aldaar aan vrijwillige giften reeds eene som van 40,633 fl. bijeengebragt; waaronder 3707 fl. uit Londen en Manchester en 108 fl. uit Keulen.

— Te Triest is, met de van Alexandrië aangekomen stoomboot, Dr. L. A. Frankl van zijne reis naar het Oosten teruggekeerd. Hij brengt o. a. een Israëlitischen negerjongen uit Sennaar mede, dien hij te Kairo uit de slavernij vrijkocht.

RUSLAND.

Uit het thans openbaar gemaakte programma van de krooningsplegtigheid, kan men zich een denkbeeld vormen van den luister, die daarbij ten toon gespreid zal worden. De intogt binnen Moskou zal plaats hebben op een signaal van 9 kanonschoten en onder het gelui van de klokken der Hemelvaartskerk. De Keizer zit te paard en wordt gevolgd door de Ministers van zijn Huis, den Minister van Oorlog, de Grootvorsten (uitgezonderd den Grootvorst Wladimir Alexandrowitsch), Prins Nicolaas van Leuchtenberg, Prins Peter von Oldenburg en de vreemde Prinsen, allen te paard; achter deze de geheele Generaliteit en de Adjudanten te paard. De Keizerin Alexandra Fedorowna rijdt in eene vergulde statiekoets, prijkende met de Keizerlijke kroon, getrokken door 8 paarden, van welke elk paard door een stalknecht geleid wordt, enz. Dan volgt de regerende Keizerin met den Grootvorst Wladamir, daarna de Grootvorstinnen en de Prinses van

Oldenburg. Op het oogenblik dat de Keizer Moskou binnen trekt, worden 71 kanonschoten gelost. Zoodra de Keizer en de Keizerin de Hemelvaartskerk binnentreden, worden 85 kanonschoten gelost. Op het Kremlin worden zij door de geestelijkheid van het Hof ontvangen. De eerste Kroonings-Maarschalk, bijgestaan door eenige ambtenaren, biedt den Keizer brood en zout aan. Terwijl dit voorvalt bulderen 101 kanonschoten. Den ganschen dag luiden de klokken van alle kerken en des avonds is de stad verlicht. De proclamatie, die op het Senaatsplein, op het plein Krasnaja en op 33 andere plaatsen onder het volk verspreid wordt, luidt als volgt: »Onze enz. Keizer Alexander Nicolajewitsch, die den troon zijner vaderen beklommen heeft, beveelt dat zijne krooning en zalving op den 26sten Aug. (7 Sept.) zal plaats vinden en dat zijne gemalin daaraan deel zal nemen.” Aan de onderdanen wordt daarop aanbevolen, op dezen dag des heils den zegen des hemels over de regering des Keizers af te smeeken, t. w. dat vrede en rust in het rijk mogen wonen. Aan de vreemde Gezanten wordt de dag der krooning door Ceremoniemeesters medegedeeld. In de Hemelvaartskerk is de troon van Czaar Johan III (den bedwinger van Nowgorod en den laatsten bevrijder van het juk der Tartaren) onder een prachtigen troonhemel opgerigt, en voor de regerende Keizerin de troon van Czaar Michael Fedorowitsch (den eerste der Romanows). Regts van den troon des Keizers, staat voor de Keizerin-Weduwe, mede onder een troonhemel, de troon van Czaar Alexis Michaelowitch. Deze troonen zijn vroeger niet tot dit einde gebezigd. De Krooningsdag wordt ten 7 ure des morgens door 21 kanonschoten aangekondigd. De Keizerin-Weduwe, met de kroon op het hoofd en met den Keizerlijken mantel versierd, begeeft zich met den Grootvorst Troonopvolger het eerst naar de hoofdkerk. Het einde van de krooning en zalving wordt door 101 kanonschoten aangekondigd. Drie dagen na de krooning luiden de klokken en is de stad verlicht; op een dezer dagen wordt op 20 plaatsen bij het uitgaan der kerken, geld onder het volk gestrooid.

De overige feestelijkheden, die naar aanleiding van de krooning plaats hebben, zijn: galavoorstelling in den schouwburg, bal in de Alexanderzaal, volksvermaken en onthaal van het volk, maskerade en souper in het slot en vuurwerk.

— De Regering heeft, tot opbouw van Sebastopol, een groot aantal Duitsche arbeiders voor den tijd van 3 jaren doen aannemen, tegen een dagloon van 1 th., welke met den dag der afreize begint en met den dag van terugkeer zal eindigen. De gehuwden kunnen jaarlijks eenmaal hunne familie bezoeken. In Pommeren hebben zich reeds vele werklieden tot die reis verbonden.

— Uit Warschau schrijft men, dat de amnestie die de Keizer onlangs heeft verleend, allengskens in vergetelheid begint te geraken, en ook tevens veel van hare waarde heeft verloren. Het is thans eene uitgemaakte zaak dat de terugkeerende uitgewekenen niet weder in het bezit kunnen treden van goederen die 20 jaren geleden vervreemd en sedert weder in andere handen overgegaan zijn. Het aantal Polen, welke vrijheid hebben gevraagd om in hun vaderland terug te keeren, is dientengevolge nog zeer klein.

— Het berigt dat de Israëliten in Polen, na aan de Hoogescholen den graad van Doctor te hebben verkregen, tot alle staatsambten benoembaar waren, is gebleken onjuist te zijn. Alleen zullen niet gedoopte Joden tot de op te rigten geneeskundige school te Warschau toegelaten worden.

— De stoffelijke overblijfsels van de op de muren van Sebastopol gesneuvelde Admiraals Korniloff en Nachimoff, zijn naar de abdij van St. George overgebragt.

TURKYE.

De Nijl-expeditie, die onder de bescherming van den Onder-Koning van Egypte zal worden ondernomen, en aan welker hoofd de Graaf d’Escayrac de Lanture staat, belooft eene grootsche onderneming te zullen worden. 12 Europeanen zullen daaraan deelnemen, waaronder de Mineraloog Mayer, vroeger in Nederl. dienst op Borneo. Door de Egyptische Regering zijn 2 kleine stoombooten met de noodige bemanning ter beschikking van de reizigers gesteld, benevens 200 soldaten.

— De Engelsche troepen hebben reeds het Turksche grondgebied verlaten en het laatste gedeelte der Fransche troepen zal op 19 Augustus vertrekken.

STADS BERIGTEN.

DE BURGEMEESTER VAN LEYDEN doet te weten, dat op heden aan den Ontvanger der Directe Belastingen alhier is verzonden, het vijfde deel van het Kohier voor de Belasting op het Personeel, voor het dienstjaar 1856 en 1857, bevattende de gevraagde schattingen der Wijken 3, 4 en 5, invorderbaar verklaard op den 12den dezer maand.

En zal deze door plaatsing in de *Leydsche Courant* worden afgekondigd.

De Burgemeester voornoemd,

LEYDEN, 18 Augustus 1856. J. C. BUCAILLE, *Weth. l. B.*

KERKNIEUWS.

LEYDEN, 18 Augustus. Ds. Slatius Muller, te Zutphen, heeft voor het beroep van de Ev. Luth. gemeente alhier bedankt.

— De Kerkeraad der Herv. gemeente te Noordwijk-Binnen heeft een tweetal Predikanten, bestaande uit de Heeren: Boonen, te Ter Aa, en van den Berg, in 't Woud, den Ambachtsheer van Noordwijk ter keuze aangeboden.

— Te Koog aan de Zaan is door den Kerkeraad der Herv. gemeente het volgende zestal Predikanten gevormd: DD. Ternooy Apèl, te Rockanje; Doeleman, te Beest; Hoog, te Dirksland; van der Leeuw, te Wormer; de Visser, te Monnikkendam; en te Winkel, te Bennebroek. Waaruit later is beroepen, Ds. K. F. Ternooy Apèl, Pred. te Rockanje.

— Te Jaarsveld is tot Predikant beroepen de Cand. T. van Westrheene Pz.

ADVERTENTIEN.

Getrouwd: C. P. J. VAN VUGT,
Officier van Gezondheid,
LEYDEN, 16 Augustus 1856. EN
H. J. C. NEEB.
Eenige Kennisgeving.

Voor de vele bewijzen van deelneming bij het voltrekken van ons Huwelijk ondervonden, betuigen wij onzen welmeenenden dank.

W. F. STEYGERWALT.
LEYDEN, 20 Augustus 1856. G. G. VAN LEE.

De Ondergeteekende berigt met dankzegging de goede ontvangst der volgende giften voor de Weduwe van der Ham en hare kinderen, (zie *Leyd. Cour.* van 11 en 21 Julij ll.): van een onbekende *f* 1.—; van N. N. *f* 6.—; volgens opgaaf van N. Verlint: van J. G. *f* 2.50; van C. v. d. B. *f* 1.50, en van D. S. *f* 0.50.

LEYDEN, 19 Augustus 1856. VAN DE PAVORD SMITS.

PLEIZIERTOGT.

Op Zondag 24 Augustus aanst., des middags ten 12 ure, zal de Stoomboot *Volharding*, bij een getal van minstens *dertig* deelnemende Reizigers, van haar Station *Leyden* de geheele Haarlemmermeer of Ringvaart omvaren, en des avonds *ruim* voor het vertrek der Spoortreinen naar *Amsterdam* en *Rotterdam* te *Leyden* terug zijn.

De prijs der plaats heen en terug *f* 1.00.

De Hofmeester draagt zorg voor de benoodigde Ververschingen en Mondbehoeften, volgens goedgekeurd tarief.

DE DIRECTIE.

Bij alle Boekhandelaren is verkrijgbaar:
HET UITNEMEND GELIJKEND
PORTRET VAN A. BROWN,
In leven Evangeliedienaar te Leyden.

GRAANMARKT TE ROTTERDAM, 18 Augustus.

Tarwe bij zeer geringen toevoer en onbeduidenden voorraad door benoodigden 75 cts à *f* 1.— per mud duurder opgeruimd; goede en puike *f* 16.50 à *f* 17.50; mindere *f* 13.50 à *f* 16.—. Rogge 50 à 60 cts hooger, *f* 8.50 à *f* 9.20. Gerst: Winter *f* 6.30 à *f* 7.20; dito Zomer 20 à 30 cts hooger, *f* 6.50 à *f* 6.70.

Te Amsterdam was de Poolsche Tarwe, witte en bonte *f* 15.— tot *f* 16.40, Pruissische Rogge *f* 9.— tot *f* 9.40.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.
MAANDAG 18 Augustus.

	Laagst koers.	Hoogst koers.	Gebleven.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld . . . à 2½ pCt.	63 [illegible]	64	63 5/16
Dito Certificaten . . . . „ 3 „	75 1/16	75 1/8	75 [illegible]
Dito dito . . . . „ 4 „	95 [illegible]	95 1/16	95 [illegible]
Amortisatie Syndicaat . . . . „ 3½ „	—	—	—
Handelmaatschappij . . . . . „ 4½ „	—	—	—
O. I. Leening . . . . „ 4 „	94 5/8	—	—
Aandeelen Holl. Spoorweg . . „ 4½ „	—	—	—
Dito Rijn-Spoorweg . . . . . „ 4½ „	—	—	—
FRANKRIJK, Certif. . . . . . . „ 3 „	—	—	—
Dito dito . . . . „ 4½ „	—	—	—
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816 „ 5 „	103 [illegible]	103 [illegible]	—
Dito dito 1828 en 1829 . . . . „ 5 „	102 [illegible]	—	—
Certif. bij dito 1831 en 1833 . . „ 5 „	93 [illegible]	—	—
Dito 1840 . . . . „ 4 „	86	—	—
Dito bij STIEGLITZ & Co. . . . „ 4 „	—	—	—
Dito dito Nieuwe . . . . . . „ 4 „	94 [illegible]	94 7/8	—
Inschrijving in Assign. . . . „ 6 „	—	—	—
Certificaten van dito . . . . „ 6 „	65 1/4	65 3/8	—
POLEN, Aandeelen 1835 . . . . fl. 500 *f*	154 [illegible]	—	—
Dito Obligatiën . . . . „ 4 „	79 [illegible]	—	—
PRUISSEN, Obl. te Londen . . . à 4½ pCt.	—	—	—
SPANJE, Obligatiën . . . . . . „ 1½ „	24 [illegible]	24 [illegible]	24 [illegible]
Dito Obligatiën . . . . „ 3 „	44 [illegible]	44 [illegible]	—
Dito Binnenl. à 6 m. . . . . . „ 3 „	39 [illegible]	—	—
Bewijzen Coupons	6 7/16	6 1/8	—
OOSTENRIJK, W. B. bij Goll. 2½ . „ 5 „	—	—	—
Dito . . . . „ 4 „	65	—	—
Dito Metall. . . . . „ 5 „	78 [illegible]	78 [illegible]	78 5/8
Dito Nieuwe . . . . „ 5 „	86 [illegible]	86 [illegible]	86 [illegible]
Dito 1847 . . . . „ 2½ „	40 [illegible]	40 11/16	—
BELGIË, ... „ 2½ „	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD . . . . . „ 2½ „	52 [illegible]	52 1/4	52 [illegible]
Dito dito . . . . „ 4½ „	—	—	—
BRAZILIË, 1824 100 £ . . . . „ 5 „	—	—	—
PORTUGAL, te Londen . . . . . „ 3 „	45 [illegible]	45 [illegible]	—
SARDINIË, ... „ 5 „	—	—	—
PERU, Geldleening 1853 . . . . „ 4½ „	—	—	—
VENEZUELA, Obligatiën 6 pCt. nu „ 4¼ „	30 ½	30 [illegible]	—
GRENADA, Obligatiën . . . . . „ 2¼ „	18 ½	18 [illegible]	—
MEXICO, Obligatiën 1851 . . . „ 3 „	21 [illegible]	21 [illegible]	—
N.-AMERIKA, Bankactiën	—	—	—

Koers van het Geld: Beleening 4 pCt. Prolongatie 3½ pCt. Wissel-Disconto 4.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.